

Viestintä sähköpulatilanteessa

Sisältö

1. Viestintäohjeen piiriin kuuluvat organisaatiot ja viestintäohjeen rajaus
2. Sähköpulaviestinnän tavoitteet ja prosessi
3. Organisaatioiden viestintävastuut
4. Yhteystiedot

1. Viestintäohjeen piiriin kuuluvat organisaatiot ja viestintäohjeen raja

Tämä viestintäohjetta sovelletaan sähköpulaan liittyviin viestintätilanteisiin. Viestintäohjeen piirissä ovat:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Energiavirasto
- Huoltovarmuuskeskus
- kantaverkkoyhtiö Fingrid
- Motiva
- jakeluverkkoyhtiöt, mutta ohjetta voivat hyödyntää myös muut energia-alan toimijat

Kunkin toimijan viestintärooli on kuvattu tarkemmin kohdassa 3. *Organisaatioiden viestintävastuut*. Näiden organisaatioiden lisäksi jokainen ministeriö vastaa oman hallinnonalansa varautumisesta.

Viestintäohje keskittyy:

- sähköpulan viestintään liittyvään **tiedonkulkuun osapuolten välillä**, eli **organisaatioiden väliseen tiedonjakamiseen ei-julkisissa kanavissa** (esim. sähköpostitse, puhelimitse, tekstiviestein). Selkeyden vuoksi osapuolen välisestä tiedonkulusta puhuttaessa käytetään termejä **informointi ja osapuolten välinen tiedonkulku** (ei siis esim. tiedottaminen, viestintä tms. jotka viittaavat ulkoiseen viestintään)
- **ulkoiseen viestintään sähköpulatilanteessa** (eli esim. eri organisaatioiden verkkosivuilla julkaistavat uutiset, mediatiedotteet, mediahaastattelut, sosiaalinen media yms. julkiset viestintäkanavat). Ulkoisesta viestinnästä puhuttaessa käytetään termejä **viestintä ja tiedottaminen**.

Sähköpulatilanteen operatiivisesta hallinnasta huolehtivat kantaverkkoyhtiö, verkkoyhtiöt, sähköntuottajat/-kuluttajat ja muut markkinaosapuolet.

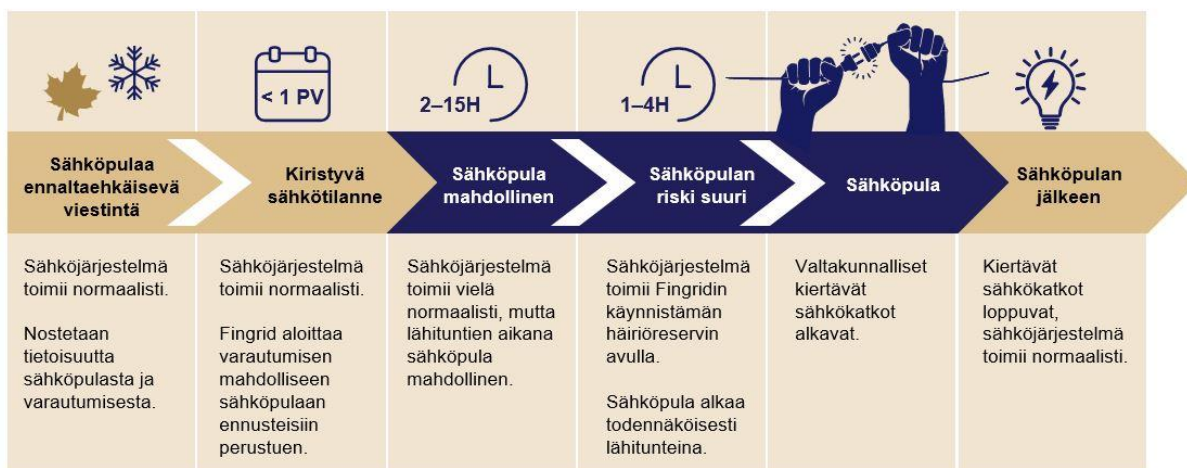
Tämän suunnitelman lisäksi TEM ja Fingrid ovat tehneet sisäiseen tiedonkulkuun ja työnjakoon liittyen oman suunnitelman.

2. Sähköpulaviestinnän tavoitteet ja prosessi

Viestinnän tavoitteena on:

- nostaa kansalaisten ja organisaatioiden tietoisuutta ja varautumista mahdolliseen sähköpulaan.
- jakaa oikeaa ja ajantasaista tietoa vallitsevasta tilanteesta ja sen etenemisestä sekä rauhoittaa kansalaisia.
- kertoa, että tilanne on ennalta harjoiteltu ja viranomaisten ja kantaverkkoyhtiön hallinnassa.

Sähköpulatilanteen eteneminen

Sähköpulaviestintä jaetaan seuraaviin vaiheisiin:

1. Sähköpulaa ennakoivaan ja sitä ennaltaehkäisevään viestintään
2. Viestintä kiristyvässä sähkötilanteessa
3. Viestintä sähköpulassa Fingridin kolmiportaisen asteikon mukaan:
 - 2.2. Sähköpula mahdollinen
 - 2.3. Sähköpulan riski on suuri
 - 2.4. Sähköpula
4. Viestintä sähköpulan jälkeen

3. Organisaatioiden viestintävastuut

Sähköpulatilanteessa tiedotus hoidetaan TEM:n, Fingridin ja jakeluverkkoyhtiöiden kesken. On hyvä huomioida, että sähköpulatilanteessa kaikki toimijat saavat käytännössä suuren määrän median ja kansalaisten kyselyjä. Kunkin toimijan tulee varautua viestimään näissä tilanteissa vähintäänkin neuvomalla, mistä lisätietoja on saatavissa.

Tässä suunnitelmassa esiteltujen vastuualueiden lisäksi jokainen ministeriö vastaa oman hallinnonalansa varautumisesta ja viestintäprosesseista.

3.1. Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on päävastuu viestinnästä, joka koskee sähkönhankintakapasiteetin riittävyyttä ja sähkönsäästökehotusten antamista huippukulutuskaudella tai tilanteissa, jotka koskevat hankintakapasiteetin kehitysnäkymiä ja kapasiteetin riittävyyttä pitkällä aikavälillä. Kapasiteettinäkymissä TEM tekee yhteistyötä Energiaviraston kanssa, jolla on lakisääteinen velvoite seurata kysynnän ja tarjonnan tasapainoa.

Sähköpulatilanteessa TEM viestii yhteistyössä Fingridin sovittujen prosessien mukaisesti. Kun Fingrid informoi TEM:iä mahdollisesta sähköpulasta, TEM julkaisee tiedotteen, jossa kuvataan mahdollinen polku sähköpulaan ja kehoitetaan sähkönsäästöön.

Viesteissä korostetaan Fingridin roolia tilanteen mahdollisten sähkökatkojen keston hallinnassa ja seurannassa. Mikäli tilanne pahenee sähköpulaan, voidaan tarvittaessa laatia uusi tiedote.

Sähköpulan päätyttyä ministeriö tiedottaa sähköpulan päättymisestä sekä tekee arvion, millaisia vaikutuksia sähköpulatilanteesta, on aiheutunut. Ministeriö kokoaa eri toimijoiden viestinnän vaikuttavuudesta arvion sähköpulatilanteen päätyttyä.

3.2. Kantaverkkoyhtiö Fingrid

Fingridin tehtävänä on sähköpulassa huolehtia sähköjärjestelmän tehotasapainosta ja verkon operatiivisesta toiminnasta sekä vastata tilanteen johtamisen vaatimasta tiedottamisesta.

Fingrid noudattaa viestinnässään aiemmin kuvattua valmiuden nostamista ja kolmiportaista asteikkoa sähköpulasta varoittamiseen. Fingrid lähettää ilmoitukset kussakin sähköpulan vaiheesta viestijärjestelmällä TEM:n, valtioneuvoston tilannekeskukseen, Energiavirastoon, Huoltovarmuuskeskukseen sekä tasevastaaville ja jakeluverkkoyhtiöille. Jakeluverkkoyhtiöille suunnatuissa viesteissä Fingridin pyytää jakeluverkkoyhtiöitä valmistautumaan sähköpulaan.

Fingrid laatii lehdistötiedotteita kullakin sähköpulan portaalla. Kiristyneessä tilanteessa Fingrid voi tuoda viestinnässä esiin myös kuluttajien keinoja vaikuttaa tilanteeseen, jos kuluttajien sähkönsäästöllä katsotaan olevan vaikutusta tehotasapainnon ylläpidossa. Tiedotteita päivitetään tilanteen jatkuessa.

Sähköpulan jälkeen Fingrid arvioi oman viestintänsä onnistumisesta ja siitä millaisia vaikutuksia tiedotuksella oli mm. sähkönkulutukseen.

3.3. Jakeluverkkoyhtiöt

Jakeluverkkoyhtiöt tekevät ennakkoon viestintää asiakkailleen sähköpulasta ja jakavat tietoa mahdollisen sähköpulan kestosta ja sähkökatkoihin varautumisesta. Viestinnässä tukeudutaan TEM:n ja Fingridin ennakko viestintään sähköpulasta ja varautumisesta sekä sähkön säästöstä.

Jakeluverkkoyhtiöt saavat tiedon kiristyneestä sähköpulatilanteesta ja Fingridin valmiuden nostosta Fingridiltä. Jakeluverkkoyhtiöiden valvomot välittävät tiedon omalle viestinnälle, joka aloittaa ennalta laadittujen suunnitelmien mukaisen viestinnällisen toiminnan sähköpulan torjumiseksi ja asiakkaiden varoittamiseksi.

Sähköpulan jälkeen jakeluverkkoyhtiöt arvioivat viestinnän onnistumista, saavuttiko tieto sähköpulasta asiakkaat oikeissa ajankohdissa sekä sitä, millaisia vaikutuksia viestinnällä oli mm. sähkönkulutukseen. Jakeluverkkoyhtiöt päivittävät tarpeen mukaan viestintäsuunnitelmiaan ja -prosessejaan arvioinnissa havaittujen asioiden perusteella.

3.4. Energiavirasto

Energiavirastolla on lakisääteinen velvollisuus seurata sähköntuotantokapasiteettiin tehtäviä investointeja ja niiden vaikutusta sähkön toimitusvarmuuteen. Energiavirasto raportoi vuosittain sähkön toimitusvarmuudesta ennen talvea.

Energiavirasto ei osallistu suoraan kansalaisille suunnattuun viestintään sähköpulassa, mutta se jakaa tarvittaessa TEM:n ja Fingridin viestejä.

3.5. Motiva

Motivan tehtävänä on tuottaa sähkön säästöön liittyvää materiaalia työ- ja elinkeinoministeriölle. Motivan kampanja-aineistot ja valmiit materiaalit ovat kaikkien sähköpulaviestintää tekevien tahojen hyödynnettävissä.

Motiva ei osallistu suoraan kansalaisille suunnattuun viestintään sähköpulassa, mutta se jakaa tarvittaessa TEM:n ja Fingridin viestejä.

3.6. Huoltovarmuuskeskus

Huoltovarmuuskeskus tehtävänä on vakavan sähköpulan kestäessä pidempään sähköpulaan koskevista toiminna polttoaineiden saatavuuden ja varastotilanteen seuranta ja informointi.

Motiva ei osallistu suoraan kansalaisille suunnattuun viestintään sähköpulassa, mutta se jakaa tarvittaessa TEM:n ja Fingridin viestejä.

4. Yhteystiedot

Työ- ja elinkeinoministeriö	www.tem.fi	@gov.fi
Energiavirasto	www.energiavirasto.fi	@energiavirasto.fi
Fingrid	www.fingrid.fi	@fingrid.fi
Motiva	www.motiva.fi	@motiva.fi
Huoltovarmuuskeskus	www.nesa.fi	@nesa.fi

Linkkejä hyödyllisiin lähteisiin

Fingridin sähköpulasivut: [Tietoa sähköpulasta - Fingrid](#)
Fingrid, sähköjärjestelmän tila: [Sähköjärjestelmän tila - Fingrid](#)
Energiateollisuuden [sähkökatkokartta](#)
Energiateollisuuden [ohjeet häiriötilanteisiin](#)
[Astetta alemmas -energiansäästökampanjan verkkosivut](#)
Työ- ja elinkeinoministeriön sivuilla [tietoa sähköpulasta](#)

Sovelluskaupasta on ladattavissa maksuton sähkön hinnasta kertova Tuntihinta-sovellus